

Asia: VN/17576/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi oppivelvollisuuslakia, perusopetuslakia, lukiolakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettua lakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia sekä valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettua lakia.

Esitys liittyy hallitusohjelman mukaisen oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanon yhteydessä havaittuihin lainsäädännön tarkennustarpeisiin. Esitysluonnoksen mukaiset muutokset astuisivat voimaan 1.8.2022.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää esityksiä kannatettavina.

Keskeinen sisältö

Esityksen mukaisesti oppivelvollisuuden suorittamista täsmennettäisiin. Muutoksen myötä 17 vuotta täyttänyt oppivelvollinen voisi jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista lasten perusopetuksessa. Opiskelupaikan osoittamista koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin, oppivelvollisuuden suorittamisen keskeytyksiä koskevia säännöksiä täsmennettäisiin sekä laajennettaisiin ohjaus- ja valvontavastuussa olevan asuinkunnan tiedonsaantioikeuksia. Oppivelvollisuuslain mukaiset majoitus- ja matkakorvaukset myönnettäisiin kilometrimäärän lisäksi myös yli kolmen tunnin keston perusteella.

Esityksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa opintonsa aloittavan oppivelvollisen erityisen tuen tarpeen arviointi tehtäisiin jatkossa perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta. Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) olisi mahdollisuus järjestää valtionosuusrahoitteisena työvoimakoulutuksena. Vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnettäisiin oppimateriaalisää oppivelvollisille suunnatun koulutuksen rahoituksen yhteydessä. Oppivelvollisuuden ja maksuttomuuden ei katsottaisi koskevan Suomessa opiskelutarkoituksessa oleskelevia henkilöitä.

SAK katsoo, että esitetyt muutokset ovat kannatettavia ja yhtyy niiden perusteluihin. Etenkin niiden vaikutukset opiskelijoiden yhdenvertaisuuden edistämiseen ovat perusteltuja. Esitetyt muutokset edesauttavat lasten ja nuorten mahdollisuuksia suorittaa oppivelvollisuutta heidän omien lähtökohtiensa mukaisesti sekä selkeyttävät viranomaisvastuita. TUVA-koulutukseen osallistuminen työvoimakoulutuksena on myös tervetullut muutos. Se edistää etenkin niiden työttömien työnhakijoiden opiskelu- ja työllistymisvalmiuksia, joilla on vaikeuksia osallistua suoraan tutkintokoulutukseen.

SAK tuo kuitenkin esiin koulutuksen järjestäjien ja kuntien mahdollisuudet ja resurssit täyttää oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvät tehtävät. Oppivelvollisuuden toteuttamiseen on osoitettava riittävästi rahoitusta ja resursseja, jotta oppivelvollisten opetus-, ohjaus ja tukipalvelut ovat riittäviä koko ikäluokan kouluttamiseen.

Latvatalo Eveliina

SAK ry - Työ ja turva -osasto koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija

Kirsi Rasinaho